

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ВЪРХОВНА АДМИНИСТРАТИВНА ПРОКУРАТУРА ОТДЕЛ „НАДЗОР ЗА ЗАКОННОСТ“

Изх. № 338/2021 г.

/Моля, цитирайте при отговор/

София, 07.10.2021 г.
PRB2021117830130

РЕЗОЛЮЦИЯ

за прекратяване на преписка № 338/2021 г. - II по описа на Върховна административна прокуратура

Преписката във Върховната административна прокуратура е образувана по повод сигнал от сдружение „Балканка“ от 07.05.2021 г., в който се акцентира на действията на ОП – Смолян, като са изложени твърдения и аргументи за нищожност на разрешенията за строеж на всички малки нови руслови и деривационни ВЕЦ, за които са построени водохващания в речните легла, като е посочена една ВЕЦ, пусната в експлоатация на 18.03.2019 г. и още тринаесет ВЕЦ, на различен етап от строителството.

От първоначалното проучване на ВАП се установява следното:

По силата на разпоредбата на чл.18, ал.1 КРБ подземните богатства, крайбрежната плажна ивица, републиканските пътища, както и водите, горите и парковете с национално значение, природните и археологическите резервати, определени със закон, са изключителна държавна собственост.

В нормата на чл.11, т.1 ЗВ е определено, че публична държавна собственост са следните води и водни обекти: водите на реките и принадлежащите им земи, както и водите във водохранилищата, включително и тези в язовирите - държавна собственост, а съобразно легалното определение на §1, ал.1, т.27 ДРЗВ „принадлежащи земи на реки“ са земите от леглата на реките, които се заливат при ниво на средните води.

Използването на водите и водните обекти включва водовземане и ползване на водния обект.

Съгласно текста на чл.40, ал.1, т.2 ЗВ използването на водите и водните обекти е с разрешение или с предварително писмено уведомяване на компетентния орган и без разрешение според това дали законът предвижда издаване на индивидуален административен акт като предпоставка за поражддане на правото на

използване, или правото на използване се поражда по силата на друг юридически факт.

Разрешително за водовземане се изиска във всички случаи, освен при изключенията визирани в чл.44 ЗВ.

Разрешително се издава за водовземане и за ползване на воден обект, като режимът е определен в глава IV ЗВ.

Според разпоредбата на чл.9, ал.2 ЗВ управлението на водите на национално ниво се осъществява от министъра на околната среда и водите.

Министърът на околната среда и водите ръководи разработването и провеждането на държавната политика в областта на околната среда и водите в изпълнение на Конституцията и законите, като: разработва с компетентните органи на изпълнителната власт (в секторните политики – транспорт, енергетика, строителство, селско стопанство, туризъм, промишленост, образование и др.) политиката и стратегията за опазване на околната среда в Република България (РБ); контролира състоянието на околната среда на територията на страната; координира контролните правомощия на другите органи на изпълнителната власт по отношение на околната среда; издава заповеди, разрешителни, инструкции и утвърждава методики /чл.3 УПМОСВ/.

В съответствие с формираното становище и цитираната компетентност и при съобразяване на организационните и ръководните функции по чл.9, ал.2 ЗВ, чл.3, чл.13 УПМОСВ на служебния министър на околната среда и водите е възложено извършването на проверката на основание чл.145, ал.1, т.3, ал.2, пр.1 и ал.3 ЗСВ.

Предмет на изясняване са обстоятелствата относно:

1. спазване на изискванията по глава IV ЗВ и относимите други нормативни изисквания при издаване на разрешителните за водовземане;

2. всички други обстоятелства, които са от значение по поставените въпроси в сигнала на сдружение „Балканка“.

Резултатите от проверката за всяка отделна МВЕЦ са обособени в отделен доклад, в който са отразени направените констатации, предприетите конкретни мерки и действия за отстраняване на закононарушенията и последиците от тях.

Съгласно текста на чл.144, ал.1, т.1, пр.1 ЗУТ инвестиционните проекти се съгласуват и одобряват след писмено заявление на възложителя и след представяне на документи за собственост.

Според правилото на чл.161, ал.1, пр.1 ЗУТ възложител е собственикът на имота, лицето, на което е учредено право на строеж в чужд имот, и лицето, което има право да строи в чужд имот по силата на закон, а в съответствие с чл.182, ал.1 ЗУТ строежи в чужд ureгулиран поземлен имот имат право да извършват лицата, в полза на които е учредено право на строеж или право на надстрояване или пристрояване на заварена сграда, както и строежи под повърхността на земята.

Общата възможност за учредяване на право на строеж е закрепена с разпоредбата на чл.7, ал.5 ЗДС, а тъй като МВЕЦ са енергийни обекти по смисъла на §1, т.23 ДРЗЕ намира място и специалният ред на чл.62 и сл. ЗЕ.

Дирекцията за национален строителен контрол /ДНСК/ упражнява контрол по спазването на Закона за устройство на територията /ЗУТ/ и на нормативните актове по прилагането му при проектирането и строителството, в т.ч. влагането на качествени строителни материали и изделия с оглед осигуряването на сигурността, безопасността, достъпността и другите нормативни изисквания към строежите, както и обследването и документирането на аварии в строителството.

Също така ДНСК упражнява контрол по законосъобразността на изпълнението и ползването на строежите от първа, втора и трета категория, осъществява контрол по законосъобразността на издадените строителни книжа, както и на действията на общинските администрации и на участниците в инвестиционния процес за спазването на разпоредбите по устройство на територията за всички категории строежи на територията на Република България.

Началникът на ДНСК е и органът, компетентен да се произнесе в производството по недопускане и отстраняване на незаконен строеж по реда на чл. 224, чл.225 ЗУТ.

В съответствие с формираното становище и цитираната компетентност и при съобразяване на организационните и ръководните функции по чл.4, чл.6, ал.1, т.1 УПДНСК на началника на Дирекцията за национален строителен контрол е възложено извършването на проверка на основание чл.145, ал.1, т.3, ал.2, пр.1 и ал.3 ЗСВ.

Предмет на проверката е изясняване на обстоятелствата относно:

1. издаване и влизане в сила на всички актове предпоставка за законност на строителството, изискуеми съобразно чл.144, ал.1, т.1, вр. чл.182, ал.1 ЗУТ и специалните закони;

2. собствеността и статутът на земята;

3. резултат от контрола, осъществен от РДНСК по реда на чл.156 ЗУТ на разрешенията за строеж;

4. наличието на подобекти от разрешенията за строеж на МВЕЦ във водите на реките и принадлежащите им земи;

5. възможност за функциониране и ползване на МВЕЦ без наличие на някой от обектите, намиращи се във водите на реките и принадлежащите им земи, т. е. касае ли едно неразривно цяло;

6. всички други обстоятелства, които са от значение по поставените въпроси в сигнала на сдружение „Балканка“.

Резултатите от проверката за всяка отделна МВЕЦ са обособени в отделен доклад, в който са отразени направените констатации, разкритите случаи на

неспазване на приложимите правила, предприетите конкретни мерки и действия за отстраняване на закононарушенията и последиците от тях.

След запознаване и анализ на констатациите направени във всеки отделен доклад, в случаите, налагащи извършване на преценка с оглед нищожност на разрешенията за строеж, материалите от преписката са отделени и са образувани **155 нови преписки**, които са изпратени по компетентност на съответните териториални прокуратури.

Предвид гореизложеното намирам, че не са налице основания за предприемане на последващи мерки по реда на надзора за законност по настоящата преписка, поради което

РЕШИХ:

Прекратявам преписката във ВАП.

Копие от резолюцията да се приложи да се приложи по преписката и да се изпрати на Димитър Куманов, представляващ член на УС на сдружение „Балканка“.

07.10.2021 г.

